

ZURNAL 29

UNIVERZITY PALACKÉHO V OLOMOUCI ROČNÍK 19

• 18. června 2010

V čísle:

Noví profesori na UP • Spolupráce LF UP a Krajské nemocnice T. Bati ve Zlíně • Rozhovor s doc. Vladimírem Študentem o robotické chirurgii • Olomoucká interaktivní navigace z dílny Katedry geoinformatiky • Studenti pomáhali v oblastech postižených povodněmi • Vyučující FTK „píská“ basketbal vozíčkářů

• V programu „Srazu uměnovědců“ 12. 6. v UCUP bylo i ojedinělé vystoupení divadelního sdružení pedagogů uměnovědných kateder FF UP „Bud sám sebou“. V ukázkách ze hry Ladislava Stroupežnického „Na valdštejnské schůtkě“ předvedli své herecké umění mj. (zprava) doc. Jiří Štefaniades, doc. Tatána Lazorčáková z KDFMS a rektor UP prof. Miroslav Mašlán, j.h.

(Další informace v příštím čísle.) -red-, foto -mo- ▶

Cena města Olomouce pro prof. Lubomíra Dvořáka

Zastupitelstvo města Olomouce schválilo 31. 5. návrh na udělení Ceny města Olomouce za rok 2009 pro prof. Lubomíra Dvořáka, bývalého rektora a nynějšího prorektora UP pro regionální rozvoj. Cenu obdrží prof. Dvořák, působil na Katedře experimentální fyziky Přírodovědecké fakulty, za celoživotní přínos v oblasti přírodní vědy.

Mezi dalšími oceněnými se 24. 6. objeví v průběhu slavnostního večera v Moravském divadle Olomouc také herečka Hana Maciuchová, která Cenu města Olomouce obdrží za přínos v oblasti dramatického umění, a paralympijská vítězka a mj. mistryně světa Eva Kacanu, jež uznání převezme za oblast sportu.

V tentýž den převezmou Cenu za počin roku 2009 Zdeněk Vacek, reprezentant Unie výtvarných umělců Olomouc, které město vyjadřuje uznání za realizaci výstavy k 20. výročí založení Unie výtvarných umělců Olomouc, a Ing. Lubomír Pešák, který cenu převezme za vybudování Veteran Areny – muzea historických vozidel. Za počin roku 2009 bude oceněn také MUDr. Milan Brázdil za záchranu lidského života a Muzeum umění Olomouc za retrospektivní výstavu Skleník. -map-

Na Českých akademických hrách zabodovali naši plavci

České akademické hry, které se letos konaly ve dnech 6.–12. 6. v Praze, ovládli suverénně sportovci z Univerzity Karlovy s téměř padesátibodovým náskokem na druhou Masarykovu univerzitu. Univerzita Palackého si v celkovém pořadí oproti šestému místu z loňského ročníku pohoršila a skončila až na místě osmém. Přesto neměli naši sportovci v mnoha disciplínách konkurenci. „Nakonec jsme po týdenním zápolení přivezli do Olomouce zlaté medaile ze šestnácti individuálních a dvou kolektivních sportů. Kromě toho jsme získali 12 stříbrných a 15 bronzových medailí,“ dodal Mgr. Vítězslav Prukner, Ph.D., vedoucí reprezentace UP.

Dokončení na str. 4

Lékařská fakulta UP uspěla i se svým druhým evropským projektem

■ Projekt Lékařské fakulty UP Rozvoj infrastruktury pro vědu, výzkum a výuku na Lékařské fakultě UP – Dostavba Teoretických ústavů byl výběrovou komisí Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy doporučen k financování. Je tak velmi pravděpodobné, že k budově Teoretických ústavů na Hněvotínské ulici v Olomouci přibude do září 2013 zcela nový objekt.

Architektonicky cenná budova Teoretických ústavů, jež Lékařské fakultě UP slouží od 50. let minulého století, již delší dobu nevyhovuje kapacitně ani technologicky stále náročnějšímu studiu lékařství a zdravotnických oborů. Její dostavba pomůže vytvořit zázemí pro vzdělávání odborníků v lékařských vědách a podpoří další rozvoj vědecko-výzkumných aktivit v této oblasti.

„Plánovaný objekt, jenž vznikne propojením původní budovy Teoretických ústavů s objektem dostavby, nabídne významné rozšíření výukových prostor vybavených nejmodernější technikou: učebny, přednáškové sály, počítačové pracovny, studovny a seminární místnosti,“ uvedl doc. Martin Modriánský, proděkan Lékařské fakulty. Projekt však počítá také s vybudováním nových laboratoří, ve kterých budou moci studenti zejména doktorských studijních programů rozvíjet své vědecko-výzkumné aktivity.

„Projekt Dostavby Teoretických ústavů je úzce svázan, a to nejen technologicky, s projektem BIOMEDREG. Od obou projektů vedení univerzity očekává, že spustí lavinu rozvoje lékařských věd v Olomouci v oblasti základního a hlavně aplikovaného výzkumu. Jednoduše řečeno, chceme vybudováním infrastruktury posunout

výzkum a výuku na Lékařské fakultě o úroveň výš,“ doplnil doc. Modriánský. Z realizace projektu dostavby však bude profitovat i mladší sestra Lékařské fakulty – Fakulta zdravotnických věd UP, která bude taktéž využívat vybudované výukové kapacity.

Projekt dostavby Teoretických ústavů, jehož celkové náklady dosahují téměř 1 mld., je druhým velkým projektem LF UP financovaným z Operačního programu Výzkum a vývoj pro inovace. První z nich – projekt BIOMEDREG – Biomedicína pro regionální rozvoj a lidské zdroje totiž již na konci března obdržel rozhodnutí o financování (viz také ŽUP č. 27/19). Celkově jde však o třetí takový projekt v rámci Univerzity Palackého: Přírodovědecká fakulta již k 1. 3. 2010 začala s realizací projektu Centrum regionu Haná pro biotechnologický a zemědělský výzkum (viz ŽUP č. 22/19).

(Další informace na www.zurnal.upol.cz/rubriky/predstavujeme/) R. Palaščík

Univerzita Palackého v Olomouci si dovoluje Vás pozvat na slavnostní zasedání vědeckých rad a akademických senátů Univerzity Palackého u příležitosti udělení

CENY FRANTIŠKA PALACKÉHO

Prof. ThDr. kardinálu TOMÁŠI JOSEFU ŠPIDLÍKOVI, SJ, profesoru, dr. h. c. et mult.,

IN MEMORIAM

ve středu 23. června 2010 v 11 hodin v slavnostním sále Arcibiskupství olomouckého (Wurmova 9)
V programu vystoupí Olomoucký žesťový orchestr a bude promítnuta krátká přednáška kardinála Špidlíka

Právnická fakulta UP v čele mezinárodního výzkumného týmu

Právnická fakulta UP povede během následujících tří let výzkumný tým složený ze zástupců zemí tzv. Visegrádské čtyřky (V4) a Chorvatska v projektu finančně podpořeném Visegrádským fondem. Cílem projektu předloženého Právnickou fakultou UP a jejími partnery – právními fakultami v Katovicích, Trnavě, Budapešti a Záhřebu – je vypracovat národní studie, zaměřené na zkušenosti s implementací a aplikací evropského práva v jednotlivých zemích V4. Řešitelský tým zvolil takové oblasti práva a právní vědy, které s aplikací evropského práva souvisí nejvíce, resp. jejichž implementace či aplikace s sebou přináší do národních právních řádů nejvíce potíží. Výstupem bude pětidílná řada publikací s vysokou přidanou hodnotou především pro země usilující o vstup do Evropské Unie.

Získání tohoto mezinárodního grantu je dalším významným úspěchem Právnické fakulty v oblasti vědy a výzkumu. Právnická fakulta je v současnosti řešitelským pracovištěm také dvou víceletých výzkumných projektů, zařazených do Národního plánu výzkumu, sedmi projektů podpořených Grantovou agenturou ČR a jednoho projektu Grantové agentury Akademie věd ČR. *-stb-*

Studenti LF UP zvítězili v soutěži záchranářů

Čtrnáctý ročník mezinárodní soutěže záchranářských služeb Rallye Rejvíz, který se konal od 26. do 30. 5. v Koutech nad Desnou, přinesl týmu Lékařské fakulty UP zlatou medaili v národní soutěži RLP (rychlá lékařská pomoc).

Vítězný tým „Moravští nadšení záchranáři“ ve složení Martina Polanská, Roman Remeš a Stanislav Popela se prosadil v konkurenci dvaceti čtyř profesionálních družstev z České republiky a Slovenska. Další zástupci univerzity startovali v kategorii mezinárodní soutěže. Lékaři Adéla Michalcová, Eva Dorazilová, Denisa Osinová a Jan Přeček vybojovali čtvrté místo mezi dvaceti pěti týmy z třinácti států světa.

„Soutěžící museli zvládnout třeba správně navigovat vrtulník na přistání, zachránit čerstvě narozené miminko, ošetřit pacienty s nebezpečnou krvácivou horečkou přivezenou z dovolené ve střední Africe nebo pomoci rodině otrávené oxidem uhelnatým,“ uvedla MUDr. Adéla Michalcová, trenérka týmu Lékařské fakulty.

„Je to vynikající úspěch, ze kterého máme velkou radost,“ komentuje výsledek závodníků Mgr. Pavel Kurfürst z Lékařské fakulty. „Je to o to cennější, že výsledek byl dosažen mezi profesionálními týmy, což má pro nás velkou hodnotu. Chápeme to také jako vyvrcholení zhruba dvouleté přípravy a potvrzení toho, že jdeme v přípravě správným směrem,“ dodává Mgr. Kurfürst.

Skvělý úspěch dosáhl také tým studentů Lékařské fakulty UP v soutěži mediků. Družstvo ve složení Petra Adamusová, Kateřina Dvořáková a Pavel Honig skončilo na stříbrném stupínku. Další dva týmy LF UP záchranářské klání studentů lékařských fakult zakončily na pátém a devátém místě. *-chat-, foto archiv LF*

Lékařská fakulta UP bude úzce spolupracovat s Krajskou nemocnicí T. Bati ve Zlíně

Mezi Lékařskou fakultou UP a Krajskou nemocnicí T. Bati, a. s. (KNTB) byla 17. 5. ve Zlíně podepsána smlouva o vzájemné spolupráci. Za Lékařskou fakultu UP ji podepsal děkan prof. Zdeněk Kolář, za KNTB ředitel MUDr. Petr Pšikal. Smlouva deklaruje spolupráci v oblasti pregraduální a postgraduální výuky a současně také v oblasti vědecko-výzkumné.

KNTB patří mezi největší zdravotnická zařízení na Moravě. Rozsahem a kvalitou své léčebné preventivní péče garantuje připravenost podílet se na výuce studentů oboru Všeobecné lékařství na Lékařské fakultě UP, kterým mohou předávat své zkušenosti tamní habilitovaní lékaři. „Je nutné zdůraznit, že rozšíření možností praktické výuky z kvalitní přípravu našich studentů na výkon povolání lékaře,“ uvedl prof. Vladimír Mihál, proděkan pro rozvoj a vnější vztahy LF UP.

Podílet se na společné vědecko-výzkumné činnosti jsou partnerské organizace připraveny zejména v oblasti molekulární a translační medicíny v návaznosti na realizované projekty Operačního programu Výzkum a vývoj pro inovace.

Lékařská fakulta UP však plánuje spolupráci intenzivně rozvíjet i s dalšími zdravotnickými zařízeními v regionu. V nejbližší době bude uzavřena smlouva o vzájemné spolupráci se Zdravotnickou záchrannou službou Olomouckého kraje a Vojenskou nemocnicí Olomouc. Fakulta má rovněž uzavřeny smlouvy o spolupráci, včetně pregraduální výuky studentů, s řadou zdravotnických zařízení, především v regionu střední a severní Moravy. „Jsem rád, že i naše fakulta buduje síť tzv. teaching hospitals, jak je to obvyklé jinde v Evropě,“ připomněl prof. Mihál a dodal: „Je dobré, aby se studenti medicíny seznámili s diferencovanou péčí o pacienty na různém stupni zdravotnických zařízení. Je také zřejmé, že většina našich absolventů nebude pracovat ve fakultních nemocnicích.“ *-chat-*

Rektor blahopřál novým profesorům UP

Tři z nových profesorů UP jmenovaných v závěru dubna prezidentem republiky přijali 1. 6. pozvání rektora UP do jeho pracovny. Prof. Miroslav Mašláň vyjádřil poděkování za práci, která vyústila v udělení profesury a zároveň přispěla ke kvalitě UP (na snímku zprava) prof. Janě Burešové, CSc., prof. Milanu Navrátilovi, CSc., a prof. Janě Kašpárkové Ph.D. Jmenovací dekrety s účinností od 1. 5. obdrželo letos celkem šedesát osm nových profesorů. Prezident Václav Klaus jim je předal na návrh vědeckých a uměleckých rad vysokých škol 30. 4. ve Velké aule pražského Karolina. *(Další informace také na str. 6) -red-, foto -map-*

V náročných mezinárodních soutěžích „Čínština jako most“ uspěl student Filozofické fakulty UP

Posluchač prvního ročníku navazujícího magisterského studia oboru Čínská filologie Michal Sikora získal třetí místo v oblastním kole devátého ročníku celosvětové soutěže Čínština jako most. Čestná uznání pak 28. 5. v Balíngově sále Národní technické knihovny získaly Tereza Švarcová a Petra Molová, studentky druhého ročníku bakalářského programu stejného oboru.

„Tato soutěž je velmi náročná. Úspěšně se jí obvykle účastní až absolventi ročního studijního pobytu v Čínské lidové republice,“ řekl Žurnálu UP dr. David Uher, vedoucí Katedry asijských studií FF UP. Podle jeho informací sestává každoroční zápolení v této soutěži ze čtyř částí. V první každé soutěžící proslví předem připravenou prezentací na libovolné téma, ve druhé odpovídá na vědomostní otázky o Číně a její kultuře. Následují otázky pětičlenné

poroty, jejíž předsedkyní byla letos ředitelka Konfuciový akademie UP doc. Xu Weizhu. Součástí soutěže je tradičně také kulturní vystoupení jednotlivých soutěžících (zpěv, bojová umění, hra na čínský hudební nástroj apod.).

„Oblastní kolo této soutěže znamená v našich poměrech kolo české a slovenské, neboť školský rada Velvyslanectví ČR v ČR je společný pro obě země. Zúčastnilo se ho deset soutěžících. Kromě studentů Univerzity Palackého to byli také studenti z Univerzity Karlovy v Praze, Univerzity Komenského v Bratislavě a Vysoké školy ekonomické v Praze. Hlavní část celosvětové soutěže proběhne o prázdninách v Číně a účastní se jí vítěz oblastního kola, student Univerzity Karlovy,“ dodal dr. David Uher.

Všichni soutěžící oblastního kola byli oceněni věcnými cenami. *-map-*

Výstava věnovaná držiteli Nobelovy ceny prof. Jaroslavu Heyrovskému

V těchto dnech probíhá v prostorách nové budovy Přírodovědecké fakulty výstava „Příběh kapky“, která je věnována prof. Jaroslavu Heyrovskému, držiteli Nobelovy ceny za objev a rozvoj polarografie, při příležitosti 120. výročí jeho narození. Výstavu pořádá Katedra analytické chemie PTF UP ve spolupráci s Ústavem fyzikální chemie

J. Heyrovského AV ČR v Praze a Českou společnost chemickou. Její součástí byla i přednáška „Jaroslav Heyrovský – profil nobelisty“ autorky výstavy Ing. Květoslavy Stejskalové, CSc., z Ústavu fyzikální chemie J. Heyrovského AV ČR, která proběhla v rámci vernisáže 2. 6. a v repríze 17. 6.

Cílem výstavy je přiblížit život a dílo významného českého vědce ve fotografiích, filmech, písemných dokumentech, přístrojích a dalších exponátech. Mezi exponáty je nejen polarografická souprava z roku 1929–1946, ale i moderní přenosná Eko-Tribo polarografická souprava využívaná v současnosti např. k analytickému měření znečištění životního prostředí v terénu. Je zde připomenuta i olomoucká polarografická škola prof. Františka Šantavého, DrSc., bývalého ředitele Ústavu lékařské chemie UP, který se zabýval polarografickou analýzou alkaloidů.

Výstava je přístupná od 24. 6. v pracovní dny od 9 do 16 hodin ve vestibulu 2. podlaží nové budovy PTF. *-js-, foto archiv UFCH JH*

Možnosti spolupráce korejské automobilky a olomoucké univerzity

■ Seznámit se s možnostmi případné spolupráce přijel 1. 6. na Univerzitu Palackého top management Hyundai Motor Manufacturing Czech Nošovice včetně prezidenta této společnosti Kima Eok-Ja.

Představitel jednoho z nejvýznamnějších výrobců automobilů a jednoho z největších zaměstnavatelů regionu se po prohlídce univerzitních budov zajímali především o specifika české národní povahy, stejně jako o pracovní právo v České republice. Hlavním styčným bodem jednání mezi olomouckou univerzitou

a korejskou automobilkou se stal potenciál rozvoje Katedry asijských studií. „K akreditaci máme přípravu koreanistiky jako samostatný studijní obor, jenž by se stal exkluzivním doplňkem současných studií japonštiny a čínštiny a prvním oborem svého druhu v ČR,“ konstatoval vedoucí Katedry asijských studií Mgr. David Uher, Ph.D. Podle děkana Filozofické fakulty doc. Jiřího Lacha by tento bakalářský obor měl být orientován na aplikaci jazykových znalostí v hospodářské praxi

Společný koncert vysokoškolských sborů

■ Smišený komorní sbor Ateneo UP zval na „Májové menu“, jehož „hlavním chodem“ byl společný koncert s Akademickým pěveckým sborem Vysoké školy báňské – Technické univerzity Ostrava (na snímku), který se uskutečnil 4. 6. v Kapli Božího Těla UC UP. Předcházela mu „předkrm“ – Koncert pro Owensboro, konaný o několik dnů dříve tamtéž. -red-, foto -mo-

Speciální studie o univerzitním výzkumu

■ Je v České republice skutečně tak málo finančních prostředků na výzkum? Je univerzitní výzkum dostatečně efektivní? Umí prodávat výsledky své činnosti a je to vůbec smyslem jeho činnosti? Odpovědi na tyto otázky se pokouší částečně formulovat studie, vypracovaná Českým statistickým úřadem pro Společnost Česká hlava. Ta si ji objednala pro 9. ročník Evropského fóra vědy a techniky, které se konalo 20. 5. v prostorách Vysoké školy ekonomické v Praze. Studie obsahuje řadu unikátních a dosud nepublikovaných údajů a v rámci doprovodného programu fóra jí byla věnována diskuse u jednoho z kulatých stolů.

Nyní je pro zájemce zdarma ke stažení na internetových stránkách České hlavy v sekci European forum (Conference 2010) – www.ceskahlava.cz/fotky/hlavnistrana/kit/naseuni.doc. -red-

a vycházet vstříc současným potřebám pracovního trhu. Generální manažer oddělení vnějších vztahů a tiskový mluvčí HMMC Petr Vaněk tyto trendy přivítal a poptávku po takto vzdělaných absolventech potvrdil. „Absolventi UP by zaměstnání mohli najít především ve sféře, kde se uplatňují komunikační schopnosti“, doplnil pak generální manažer oddělení lidských zdrojů společnosti Jaromír Radkovský.

-map-, foto -mo-

Hudebním slavnostem vévodilo dílo doc. Zdeňka Fridricha

■ V rámci Hejčinských hudebních slavností zazněly 23. 5. v chrámu sv. Cyrila a Metoděje skladby doc. Zdeňka Fridricha CSc., (1927–2002), který vyučoval třicet let na Katedře hudební výchovy Pedagogické fakulty a věnoval se dějinám moravského varhanářství. Na programu byla jeho Svatodušní mše pro tříhlasý sbor s varhanami a skladby pro violu, flétnu a housle s varhanami doprovodem. -kf-

Další držitel Janského plakety v řadách akademických pracovníků UP

■ Nejvyšší ocenění dobrovolných bezpříspěvkových dárců krve získal JUDr. Maxim Tomoszek z Právnické fakulty UP. Vedoucí Centra pro klinické právní vzdělávání a člen Katedry ústavního práva a mezinárodního práva veřejného PF UP byl Českým Červeným křížem oceněn zlatou medailí prof. MUDr. Jana Janského za 40 bezpříspěvkových odběrů krve. -stb-

Moot court: Posluchači olomouckých práv opět nejlepší

■ Jan Kotula a Rudolf Schichor ze 4. ročníku oboru Právo na Právnické fakultě UP zvítězili v celostátním kole soutěže v tzv. simulovaném soudním jednání (Moot court) v oboru Obchodního práva. Prestižní soutěž pro posluchače právnických fakult pořádá studentská organizace ELSA ČR.

Před porotou, ve které zasedla i známá autorita českého civilního práva prof. Karel Eliáš, soutěžili vítězové fakultních kol ze všech čtyř českých právnických fakult. Naši borci nejprve vyřadili „domácí“ družstvo Právnické fakulty UK a ve finále porazili i zástupce plzeňské Právnické fakulty.

Nešlo přitom o první úspěch olomouckých studentů práv v této soutěži – v uplynulém roce získali republikový triumf jak v Obchodním právu, tak i v oboru Mezinárodního práva soukromého. -stb-

Z JEDNÁNÍ AKADEMICKÉHO SENÁTU UP

Členové Akademického senátu UP se na svém jednání 9. 6. věnovali těmto tématům:

● AS UP schválil návrh Výroční zprávy o činnosti UP za rok 2009.

Dokument, předložený prof. Miroslavem Mašlánem, rektorem UP, přijala 7. bez připomínek také Správní rada UP. Před schvalovacím procesem rektor UP ve svém komentáři připomněl, že současný vysokoškolský trend klade prostřednictvím stanovených ukazatelů důraz především na kvalitativní ukazatele. Mj. to znamená, že stát již nebude finančně podporovat další nárůst počtu studentů na vysokých školách. „Chtěl bych říci, že z celkového pohledu si Univerzita Palackého však nevede špatně,“ řekl rektor UP. Jak upřesnil, olomoucká univerzita patří do třetiny nejlepších v zemi, což by se v příštích letech mělo projevit v jejím rozpočtu.

● AS UP vzal na vědomí „Malý rozbor“ hospodaření za rok 2009 a schválil návrh Výroční zprávy o hospodaření UP za rok 2009.

Kvestorka UP Ing. Henrieta Crkoňová v této souvislosti informovala, že hospodářský výsledek UP za rok 2009 činí 19 401 tis. Kč. Ve svém komentáři mj. uvedla, že rok 2009 považuje za rok úspěšný a za vedení univerzity poté navrhla, aby byl kladný hospodářský výsledek rozdělen mezi Fond reprodukce investičního majetku (FRIM), Fond odměn a Fond provozních prostředků.

● Příští veřejné zasedání AS UP se uskuteční 30. 6.

Senátoři UP se v jeho průběhu budou věnovat jak rozpočtu UP na rok 2010, tak výsledkům procesního a forenzního auditu, který v prostředí SKM UP uskutečňují od října 2009 externí firmy. V průběhu příštího jednání AS UP hodlá rektor UP též informovat o výsledku a opatřeních souvisejících s mimořádnou kontrolou OIAK zaměřenou na realizaci veřejné soutěže pro výběr stavební firmy k provedení stavebních prací na akci Rekonstrukce Děkanátu LF UP na tř. Svobody č. 8 – I. a II. etapa, způsobu a správnosti zajištění smluvních vztahů, fakturace atd. Podnět k prošetření podal 1. 12. 2009 k rukám rektora UP Ing. Miroslav Poláček, technik realizace staveb ORV UP. -map-

Studenti PdF úspěšně na „Olympiádě techniky“

■ Studentům Katedry technické a informační výchovy PdF Jiřímu Kamenému a Mgr. Janu Lavrinčíkovi se s úspěchem zúčastnili mezinárodní soutěže odborných prací studentů oboru Technická výchova, která se pod názvem *Olympiáda techniky Plzeň 2010* konala ve dnech 25. – 26. 5. v Plzni. I přesto, že se v soutěži utkalo přes 30 soutěžících z řady zemí, mj. Slovinska, Polska a Slovenska, podařilo se Jiřímu Kamenému (na snímku) získat v kategorii *Diplomové práce* třetí místo za práci s názvem *Hračky a rehabilitační pomůcky pro handicapované děti*. Porotu zaujal nejen kvalitní prezentací, ale především demonstrační řady pomůcek pro handicapované děti, které vlastnoručně zkonstruoval. Druhý ze studentů, Mgr. Jan Lavrinčík získal za práci s názvem *SEZP: systém evidence zahraničních pobytů* zvláštní cenu poroty.

Tato ojedinělá akce pořádaná už čtvrtým rokem proběhla pod hlavičkou Západočeské univerzity v Plzni a Magistrátu města Plzně. Do soutěže se mohli přihlásit studenti prezenční či kombinované formy studia učitelství bakalářských nebo magisterských studijních programů libovolné vysoké školy se zaměřením na technickou výchovu (nebo ekvivalentní program).

-jd-, -red-, foto J. Dostál

Robot vedený lékaři Univerzitního robotického centra operoval už víc než stovku pacientů

V roce 2004 oslavila Urologická klinika Fakultní nemocnice Olomouc a Lékařské fakulty UP čtyřicáté výročí svého vzniku. Na této klinice získala vzdělání i zkušenosti celá řada studentů lékařství stejně jako celá řada přednostů. Právě ten současný, doc. Vladimír Študent, byl v září roku 2009 pověřen vedením nově vzniklého Univerzitního centra robotické chirurgie. Robotický systém daVinci S HD, který lékaři dnes na sále využívají, simuluje pohyby lidských rukou v těle pacienta. Pro laickou představu: Hlavní rozdíl mezi robotickou operací a minimálně invazivní laparoskopickou spočívá v tom, že lékař sedí u ovládací konzoly umístěné vedle pacienta. Nástroje, které jsou do těla pacienta zavedeny malými vpichy přes kůži, jsou v „rukou“ robota a lékař je ovládá pomocí joysticků. Jaký je původ robotické chirurgie? Jaký je přínos této operativy pro pacienta a jaký pak pro lékaře? A proč je robotická chirurgie považována za směr, kterým se dnes celosvětově špičková medicína ubírá? Nejen na tyto, ale i na řadu dalších dotazů odpovídá Žurnálu UP přednosta olomoucké urologie doc. Vladimír Študent:

Robotický systém je v současné době poslední novinkou v oblasti miniinvazivní operativy. Můžete jej krátce popsat?

Robotický systém da Vinci S HD je víceramenný laparoskopický operační systém, jenž sestává z ovládací konzoly, operační konzoly a videověže. Lékař při operaci sedí u ovládací konzoly a operační pole sleduje pomocí stereoskopického zobrazovacího kanálu. Průběh operace sleduje v zobrazovacím zařízení. Prostorový obraz mu umožňuje intuitivní ovládání, zejména určení polohy nástrojů uvnitř těla pacienta. Pomocí joysticků pak ovládá nástroje, jimiž robot provádí vlastní výkon v těle pacienta.

Do přímého styku s pacientem přijde chirurgická konzola, která je během celé operace překryta pomocí speciálního sterilního krytí. Videověž pak slouží zejména

ke zpracování obrazů ze stereoskopické kamery umístěné na operační konzole.

Za robotický systém da Vinci S HD jsme zaplatili 60 milionů korun. Polovinu uvedené sumy přispěl olomoucké Fakultní nemocnici stát.

Kolik pracovišť České republiky dnes těmito roboty disponuje?

V ČR je dnes devět robotických center, z nichž dvě jsou ve fakultních nemocnicích – to olomoucké působí jako univerzitní centrum.

Kdy jste pomocí robota operoval poprvé?

Bylo to dvacátého srpna roku 2009 a šlo o roboticky asistovanou radikální prostatektomii, což znamená kompletní odstranění prostaty pro karcinom.

Jaké další zákroky se s touto technikou dnes provádějí?

Roboticky asistovaná resekce ledviny pro zhoubný nádor, roboticky asistovaná nízká resekce i amputace rekta, roboticky asistovaná radikální hysterektomie a sacrocolpopexie. Robotický systém ale využíváme také v gynekologii, hrudní a břišní chirurgii, ORL a kardiochirurgii.

Jak dlouho trvá robotická operace v porovnání s otevřenou operací či operací laparoskopickou?

Téměř stejnou dobu jako operace ostatní. Příprava celého systému před operací trvá zhruba třicet minut.

Jaký přínos pak může očekávat pacient?

Šetrnost operace, minimální krevní ztráty, minimální potřeba léků jak tišících bolest, tak potlačujících infekci. S robotickou operací je značně zkrácena doba hospitalizace a následná rekonvalescence a oproti jiným metodám jsou pacienti ve velmi krátké době začleněni do osobního i pracovního života. Tato technika navíc zvyšuje spolehlivost chirurgického výkonu ve smyslu odstranění nádoru z těla pacienta díky přesné preparaci a optimálnímu trojrozměrnému zobrazení operačního pole. Na straně operátora je výhodou minimalizace únavy a třes rukou.

A nevýhody, jsou-li jaké?

Při kvalitně vyškoleném operačním týmu by k žádným nevýhodám dojít nemělo.

Doc. MUDr. Vladimír Študent, Ph.D., přednosta Urologické kliniky LF UP a FNO, je absolventem Univerzity Palackého. Přednostou Urologické kliniky FN Olomouc se stal v roce 2006. Svou vědeckou činnost zaměřil na moderní miniinvazivní přístupy v urologické operativě – laparoskopie (operace ledvin, nadledvin), problematiku andrologie a v poslední době i na problematiku diagnostiky a léčby karcinomu prostaty. Absolvoval četné zahraniční pobyty (Curych, Graz, Berlín, Leeds, Kodaň, Uppsala, Tuebingen, Linz, Lipsko, New York, Strasbourg). Doc. Študent je hlavním autorem monografie Základy urologické andrologie, která byla vyhlášena jako nejlepší monografie České urologické společnosti v roce 2003. Je autorem 56 původních vědeckých publikací, osmi publikací v časopise s impakt faktorem, 16 citačních ohlasů dle SCl, 172 přednášek, 97 abstraktů v časopisech.

▲ Tým Univerzitního robotického centra se svým vedoucím doc. Vladimírem Študentem, Ph.D. (uprostřed)

Na českých akademických hrách...

Mezi největší úspěchy olomoucké reprezentace patří tradičně výsledky plavců a plavkyně. Nejvíce v Praze zazářili Martin Badura, student 2. ročníku Managamentu sportu a trenérství, který získal celkem devět medailí (4x zlato, 4x stříbro, 1x bronz) a Jan Dušátko (3x zlato, 1x stříbro). Mezi ženami excelovaly Markéta Svozilová, která vybojovala pro UP v ploutvovém plavání pět zlatých, jednu stříbrnou a jednu bronzovou medaili, a Petra Formánková se třemi zlaty a dvěma bronzy. „Bohužel osmé místo v celkovém hodnocení neodpovídá našim možnostem. Ačkoli se nám přihlásilo 160 studentů, mnozí z nich nakonec svou účast

dokončili ze str. 1

odřekli, ať již z důvodů zranění, studijních povinností či nezodpovědnosti vůči reprezentaci,“ uvedl dr. Prukner.

Jedinou zlatou medaili z atletiky získaly pro UP naše sportovkyně v běhu na 4x400m. Druhé místo si pak ženy připsaly v běhu na 400m a 800m a ve skoku o tyči. Muži v atletických disciplínách nevybojovali jediné medailové umístění. V kolektivních sportech se z nejcennějšího kovu mohli radovat jen olomoucké házenkářky a volejbalistky. Všichni zlatí medailisté obdrží mimořádné sportovní stipendium ve výši 2 000 korun.

(Více na www.ceskeakademiechry.cz)

O. Martínek

Jaký je původ robotické chirurgie a proč je považována za směr, kterým se dnes špičková medicína celosvětově ubírá?

Oficiální informace hovoří o tom, že základ společného vývoje pro robotický systém da Vinci položila již na přelomu 80. a 90. let minulého století skupina několika institucí – nemocnice Johna Hopkinse, Organizace DARPA, SRI International, JPL, IBM a MIT. A proč se tímto směrem dnes medicína ubírá? Nabízí vyšší komfort jak pro operátory, tak pro pacienty. Zároveň se s robotickou chirurgií snižují možná rizika lidských faktorů.

Jak rychle a kde se lékař naučí uvedený systém ovládat?

Systém se lékař naučí ovládat poměrně rychle během týdenního školení, ale provést skutečnou operaci dobře, to vyžaduje několikaměsíční snažení a provedení nejméně 30 výkonů. Poté lze hovořit, že lékař zvládnul robotickou chirurgii.

Kolik stojí zákrok pomocí robotického systému? A jak k takovému zákroku dnes přistupují zdravotní pojišťovny?

Na první část vašeho dotazu nelze spolehlivě zodpovědět, protože cena techniky u této metody by byla přesunuta do mezd odborníků u jiných metod. Zdravotní pojišťovny v naší republice podporují pouze radikální výkony.

Budu-li vycházet z informací, které v říjnu loňského roku zveřejnil týdeník EURO, např. v USA je většina operací nádorů prostaty prováděna již roboticky. Kolik robotických operací bylo provedeno na olomoucké Urologické klinice?

Velmi těžko se to srovnává, neboť na rozdíl od České republiky jsou v USA hrazeny i výkony nenádorové. I přesto jsme k počátku letošního června provedli už bezmála sto robotických operací jen v urologii. Robotické operace v rámci centra FNOL provádějí také chirurgové a gynekologové, což je přibližně dalších 45 robotických výkonů.

M. Hronová, foto archiv FNOL, zdroj: www.muz21.cz/prehled-clanku/53-roboticky-tym; www.kzcr.eu/ROP/centrum-roboticke-chirurgie-7/info.aspx

Olomoucká interaktivní navigace z dílny Katedry geoinformatiky OLINA dokáže představit Olomouc ve vsí kráse

Doba audioprůvodců a nesčetného množství tištěných materiálů je podle odborníků z Katedry geoinformatiky PŘF minulostí. Ve spolupráci se statutárním městem Olomouc a českou firmou Digital Urban Legends totiž přišli se zcela převratnou Olomouckou interaktivní navigací. OLINA - jak se zkráceně průvodce nazývá - je určena jak turistům, tak občanům města Olomouce. Dostupná bude v sedmi jazykových mutacích v olomouckém informačním centru.

„Ke spuštění projektu Turistický multimediální průvodce Olomoucí pro mobilní telekomunikační technologie nás vedl rozvoj technologií, výzkum a několikaletá spolupráce s českou firmou Digital Urban Legends. OLINA je vysoce atraktivní forma turistické multimediální navigace městem. Představuje hodiny audiovizuálních záznamů, tisíce fotografií a desetitisíce slov v jediném přenosném přístroji, který Olomouc dokáže představit ve vsí rozmanitosti a kráse. Jistě stojí za zmínku, že v nabídce olomouckých tras se také objeví univerzita, která provede zájemce po všech zákoutích naší univerzity“, řekl Žurnálu UP manažer projektu Mgr. Pavel Tuček, Ph.D., z Katedry geoinformatiky. Dodal, že obsah neboli multimediální náplň se tvoří již od 1. 1. 2010. „Tyto práce by měly skončit v květnu roku 2011. Ve své finální podobě bude průvodce možno využívat od června 2011. Poprvé si ji však turisté i občané města budou moci vyzkoušet už v červenci tohoto roku,“ uvedl dr. Pavel Tuček. Podle něj tento turistický průvodce posouvá kvalitu služeb poskytovaných v oblasti cestovního ruchu na nadstandardní úroveň.

Pro ty zájemce, kteří se nechtějí zdržovat formálními náležitostmi zapůjčení přístrojů, se chystá na webových stránkách města Olomouc určených pro turisty také aplikace volného stažení. Tato aplikace bude spustitelná na přístrojích PDA s operačním systémem Windows Mobile a na SMARTtelefonech, tedy mobilních telefonech disponujících operačním systémem Windows Mobile. Vzhledem k faktu, že podíl takových přístrojů na celkovém trhu mobilních telefonů roste každým novým modelem, lze považovat možnost stažení celé aplikace z webu jako velmi důležitou.

Průvodce s finanční podporou více cca tři miliony korun vznikl díky podpoře Regionálního operačního programu Střední Morava. Cílem interaktivní navigace je propagace města, vyšší úroveň poskytovaných informačních služeb v oblasti cestovního ruchu a kvalitnější informační systém města Olomouce. „Přemýšlel jsem o tomto průvodci již v roce 2007. Programátorský vývoj začal v roce 2008,“ uzavřel dr. Pavel Tuček za odborníky z Katedry geoinformatiky.

Více informací, postup prací, náhledy a potřebné informace budou zveřejňovány na stránkách www.geoinformatics.upol.cz/olina a v oficiálních informačních materiálech statutárního města Olomouc.

-map-

Rektor UP
a Základní odborová organizace VOS Rektorátu UP
si Vás dovoluji společně pozvat na

**historicky první oficiální setkání zaměstnanců
Rektorátu a univerzitních zařízení,**

které se uskuteční v **úterý 29. 6. 2010
ve 13 hodin v aule Filozofické fakulty UP.**

Chceme s vámi hovořit (nejen) na tato témata:

- současný stav univerzity – hospodaření, pracovní prostředí;
- záměry vedení UP v nejbližších letech (do roku 2012);
- strategie v oblasti úsporných opatření s respektem k udržení sociálního smíru.

Na setkání s Vámi se těší organizátoři a vedení UP.

**Knihovna UP nabízí do 30. 6.
další zkušební přístupy do databází**

Begell Digital Library, vědecká databáze elektronických knih a časopisů z oblasti přírodních věd a techniky, obsahuje dvě odborné kolekce - The Biological Sciences Research Collection a The Engineering Research Collection. Do databáze je možné vstoupit přímo z adresy <http://dl.begellhouse.com>.

Library Press Display nabízí plné texty novin a časopisů z 80 zemí světa. Přímý vstup do databáze je na adrese <http://library.pressdisplay.com>.

World Scientific Publishers, databáze elektronických časopisů a knih zaměřených na přírodovědní obory. Přímý vstup do databáze: <http://www.worldscientific.com>.

Plné texty knih odborných publikací od nakladatelství **Morgan & Claypool** orientovaných na vědní obory: medicína, biologie, biotechnologie, výpočetní technika, komunikace aj. Přímý vstup do databáze viz <http://www.morganclaypool.com>.

Bližší informace a vstup do databází najdete také na <http://ezdroje.upol.cz>. Názory, náměty a připomínky lze adresovat na bis@upol.cz.

Nabídka Konfuciovy akademie UP:

intenzivní kurz čínských studií

Konfuciova akademie UP pořádá dvoutýdenní letní intenzivní kurz čínských studií v termínu **od 2. do 13. 8. 2010** (pondělí až pátek).

Další informace, přihlášky a kontakt: Konfuciova akademie UP, tel.: +420 585 631 256, e-mail: konfucius@upol.cz, <http://konfucius.upol.cz/vitejte/kurzy/prazdninove-kurzy>.

Provozní doba menzy o prázdninách

Menza 17. listopadu bude od 19. 7. do 6. 8. uzavřena z důvodu výměny hlavního rozvaděče el. energie, provádění malířských a natěračských prací. V období od 1. 7. do 16. 7. a od 9. 8. do 31. 8. bude zajištěn výdej obědů v pracovní dny od 11.30 do 14.00 hod., minutkových jídel od 11.00 do 14.00 hod. v Menze 17. listopadu. Ve stejném období bude provozní doba bufetu Menzy 17. listopadu od 7.00 do 14.00 hod.

Menza Neředin, výdejna RUP a PŘF budou od 1. 7. do 31. 8. uzavřeny, výdejna Šmeralova bude uzavřena od 24. 6. do 17. 9. **Hlavní pokladna Menzy 17. listopadu** bude od 19. 7. do 6. 8. 2010 uzavřena. Od 1. 7. do 16. 7. a od 16. 8. do 3. 9. bude provozní doba pondělí–čtvrtek od 11.30 do 13.30 hod.

**Uzávěrka žádostí pro přidělení
Stipendia L'Oréal Pro ženy ve vědě je 30. 6.**

Mezinárodní program For Women in Science (Pro ženy ve vědě), na kterém spolupracují společnost L'Oréal a UNESCO, nabízí mladým vědkyním stipendium, které má za cíl podporovat mezikulturní spolupráci ve vědeckém výzkumu. Podrobné informace k podmínkám stipendia na www.prozenyvevede.cz/09_10_downloads/UNESCO_LOREAL_International_Fellowships_2011_English.pdf.

Festival vzdělávání dospělých byl zahájen v Senátu PČR V září bude AEDUCA 2010 pokračovat v Olomouci

I v letošním roce pořádá Filozofická fakulta UP prostřednictvím Institutu celoživotního vzdělávání odborné konference na téma vzdělávání dospělých, prezentaci vzdělávacích programů a další akce v rámci Festivalu vzdělávání dospělých AEDUCA 2010. Mottem letošního ročníku zvolili organizátoři větu „Budoucnost nevidíme, ale můžeme ji tvořit.“ Jako každý rok je festival součástí Týdne vzdělávání dospělých, které zaštiťuje Asociace institucí vzdělávání dospělých ČR.

Festival odstartoval slavnostním zahájením v prostorách Senátu Parlamentu ČR 20. 5. Pozvání přijali zástupci vzdělávacích institucí, asociací i představitelé politické scény. K účastníkům promluvil ředitelka Festivalu vzdělávání dospělých AEDUCA dr. Lenka Cimbáliková, prezident AIVD dr. Zdeněk Palán, zástupci UP, MŠMT a Statutárního města Olomouc. Setkání podtrhlo význam celoživotního vzdělávání v současné společnosti

a nezbytnost spolupráce mezi vzdělávacími organizacemi a dalšími státními i nestátními institucemi.

Festival bude pokračovat ve dnech 14.–15. 9. v Uměleckém centru UP odbornými konferencemi a prezentací programů vzdělávání dospělých a projektů rozvoje lidských zdrojů. Odborná veřejnost se zamyslí nad tématem letošního ročníku „Aktuální trendy vzdělávání dospělých“. Účastníci se mohou aktivně zapojit do následujících odborných konferencí: Vysoké školy jako centra celoživotního vzdělávání; Nové trendy ve firemním vzdělávání; Aktuální metody ve vzdělávání dospělých; Vzdělávání k vyšší produktivitě; Rozvoj a vzdělávání vedoucích pracovníků ve školství.

Přijmete prosím pozvánku k účasti na Festivalu vzdělávání dospělých AEDUCA 2010.

(Další informace získáte na www.aeduca.cz.)

Mgr. S. Prudká

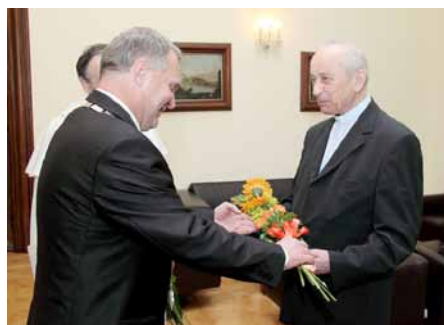
JUBILEA

Blahopřejeme!

Při příležitosti životního jubilea obdržel 10. 6. zlatou medaili Za zásluhy o rozvoj UP prof. ICDr. Edward Górecki. Z rukou rektora UP prof. Miroslava Mašláne je převzal jako ocenění za dlouholetou pedagogickou, vědeckou a badatelskou činnost a za spolupráci s Cyrilometodějskou teologickou fakultou UP.

Prof. ICDr. E. Górecki, který se zabývá manželským právem, otázkou kolegiality a ekumenismu v církvi, přednáší kanonické právo na Papežské teologické fakultě ve Wroclawi již od roku 1971, na CMTF UP pak od roku 1991. V češtině publikoval dvě monografie, v polštině zveřejnil desítky článků. Je členem dvou mezinárodních kanonicko-právních společností.

-map-, foto -mo-

Právnická fakulta UP pořádá odborný seminář

Neziskové organizace a jejich daňový režim

Uskuteční se **25. 6. od 9.30 do 14.45 hod. v budově Právnické fakulty A - ROTUNDA** (tř. 17. listopadu 8).

Přednášející: JUDr. Zdenka Papoušková, Ph.D., vedoucí Katedry finančního práva, národního hospodářství a ekonomie. Cílem semináře je seznámit účastníky s možnostmi zakládání konkrétních právních forem neziskových organizací se zaměřením na jejich praktický efekt, přiblížit daňový režim se zaměřením na daň z příjmů právnických osob a daň darovací.

Další informace a přihláška na <http://cdv.upol.cz>.

Pedagogická fakulta UP přijme pracovníka na pozici

projektového manažera pro Centrum celoživotního vzdělávání

Pracovní náplň: stanovovat tržní strategie pracoviště a dále je rozvíjet; orientace na výběr budoucích zákazníků; přímá práce se zákazníky v terénu i na pracovišti; zajišťování konkurenceschopnosti pracoviště a tím i fakulty v oblasti celoživotního vzdělávání; vytyčování nových cílů pracoviště v oblasti celoživotního vzdělávání; vytváření finanční strategie k realizaci studijních programů realizovaných prostřednictvím pracoviště; utváření efektivní struktury pracoviště.

Požadavky na uchazeče: VŠ vzdělání ekonomického směru, popř. management, andragogika; min. 5 let odborné praxe; orientace v účetnictví; znalost práce na PC (MS Office, SAP, apod.); pečlivost, samostatnost, flexibilita, komunikační schopnosti; znalost anglického jazyka; koncepční dovednosti - formulování vizí a strategií; chuť aktivně se podílet na rozvoji pracoviště a zapojit se do týmové práce; výhodou: orientace v projektové problematice a zkušenosti s ekonomickým řízením projektů, orientace v univerzitním prostředí; bezúhonnost, čistý trestní rejstřík (k přihlášce není třeba dokládat výpis z rejstříku trestů).

Nabízíme: samostatnou a zodpovědnou práci v univerzitním prostředí; pracoviště v centru Olomouce; pružnou pracovní dobu; mzdu v odpovídající třídě s motivujícím osobním ohodnocením; příspěvek na stravování a další sociální výhody.

Předpokládaný nástup: září 2010.

Přihlášku doloženou profesním životopisem, kopií dokladů o vzdělání a **písemnou vizí rozvoje pracoviště** (rozsah max. 5 stran) zašlete **do 25. 6. 2010** na adresu: Pedagogická fakulta UP, osobní oddělení, Žižkovo nám. 5, 771 40 Olomouc nebo e-mail: osobnipedf@upol.cz.

Děkan Fakulty tělesné kultury UP vypisuje

výběrové řízení

na obsazení míst akademických pracovníků

• **pro Katedru fyzioterapie pro výuku v oboru fyzioterapie – asistent nebo odborný asistent;** úvazek 1,00; kvalifikační požadavky: absolvování magisterského studia v oboru fyzioterapie; jazykové předpoklady (AJ); předpoklady k pedagogické a vědecko-výzkumné činnosti; samostatnost a morální bezúhonnost; praxe v oboru, dosažení titulu Ph.D. se vztahuje na odborného asistenta;

• **pro Katedru sportů pro výuku v oboru ochrana obyvatelstva - asistent nebo odborný asistent;** úvazek 1,00; kvalifikační požadavky: VŠ vzdělání v příslušném oboru s praxí nejméně 3 let; znalost cizího jazyka; předpoklady k pedagogické a vědecko-výzkumné činnosti; samostatnost a morální bezúhonnost.

Předpokládaný nástup: 1. 9. 2010 nebo dle dohody. Přijem přihlášek do: 7. 7. 2010.

Písemnou přihlášku, doloženou studovaným životopisem a přehledem dosavadní odborné praxe včetně kopií dokladů o vzdělání a seznam publikační činnosti zašlete **do 30 dnů** od zveřejnění na stránkách www.upol.cz/úřední deska-pracovní nabídky/ na personální oddělení FTK UP, Třída Míru č. 115, 771 11 Olomouc, e-mail: vera.holubova@upol.cz a kopii na zbytek.svozil@upol.cz.

Kontaktní osoba: Holubová Věra, personální ref. FTK UP, tel.: 585636032, e-mail vera.holubova@upol.cz.

Nové profesorky a noví profesori UP

Ve Velké aule pražského Karolina se 30. 4. uskutečnil slavnostní akt jmenování nových profesorů, při němž prezident Václav Klaus předal celkem 68 jmenovacích dekretů. S účinností od 1. 5. je obdrželo také pět nových profesorů Univerzity Palackého: prof. Jana Burešová, CSc., z Katedry historie FF, jmenovaná pro obor Historie, prof. Jana Kašpárková Ph.D., z Katedry experimentální fyziky PŘF, jmenovaná pro obor Biofyzika, prof. Zdeněk Dvořák, Ph.D., vedoucí Katedry buněčné biologie a genetiky PŘF, jmenovaný pro obor Biochemie, prof. Ivo Jirášek, Ph.D., proděkan FTK pro vědu a výzkum a zástupce vedoucího Katedry kinantropologie a společenských věd FTK, jmenovaný pro obor Kinantropologie, a prof. Milan Navrátil, CSc., z Katedry buněčné biologie a genetiky PŘF, jmenovaný pro obor Botanika.

V tomto čísle přinášíme krátké portréty prvních tří:

Prof. PhDr. Jana Burešová, CSc.

Filozofická fakulta, Katedra historie

Obor: Historie

Vědecká a výzkumná specializace: Dějiny 20. století

Prof. Jana Burešová je autorkou/spoluautorkou 105 vědeckých publikací, z toho v zahraničí 7; citovanost: 95.

Významné publikace z posledních pěti let:

Lenderová, M., Kopiczková, B., Burešová, J., Maur, E.: *Žena v českých zemích od středověku do 20. století*. Praha, NLN, 2009, 853 s. ISBN 978-80-7106-988-1

Burešová, J., Trapl, M.: *Bohumil Laušman – Proměny života sociálně demokratického politika s nástupem komunistické moci v Československu*. Olomouc, Vydavatelství UP, 2009, 124 s.

Burešová, J.: *Politický a institucionální rámec kolektivizace zemědělství v Československu se zaměřením na historická východiska*. In: Petr Blažek – Karel Jech – Michal Kubálek a kol.: Akce „K“. Vyhnaní sedláků a jejich rodin z usedlostí v padesátých letech. Studie, seznamy a dokumenty. Praha, Pulchra, Česká zemědělská univerzita v Praze, 2010, s. 17-60. ISBN 978-80-87377-05-5 a 978-80-213-2033-8

Zatím poslední kongresovou přednášku na téma *Ženy a druhá světová válka. Válečný prožitek české společnosti v konfrontaci s nacistickou okupací (1939-1945)* přednesla prof. J. Burešová v rámci symposia k 70. výročí vypuknutí 2. světové války, září 2009, Ústav pro studium totalitních režimů Praha.

Prof. J. Burešová vede osm doktorandů v oboru Historie. Přednáší Dějiny 20. století na Filozofické fakultě UP.

-red-, foto archiv prof. J. Burešové

Prof. RNDr. Jana Kašpárková, Ph.D.

Přírodovědecká fakulta, Katedra experimentální fyziky

Obor: Biofyzika

Vědecká a výzkumná specializace: Molekulární mechanismus účinku protinádorově aktivních komplexů těžkých kovů

Prof. J. Kašpárková je autorkou/spoluautorkou 77 vědeckých publikací (k 31.1. 2010 podle WoS), z toho v zahraničí 77; citovanost: 1 739 citací celkem (včetně autocitací k 31.1.2010 podle WoS)

Významné publikace z posledních pěti let:

Chvalova, K., V. Brabec, and J. Kasparkova (2007): *Mechanism of the formation of DNA-protein cross-links by antitumor cisplatin*. Nucleic Acids Res. 35(6): 1812-1821.

Brabec, V. and J. Kasparkova (2005): *Modifications of DNA by platinum complexes: Relation to resistance of tumors to platinum antitumor drugs*. Drug Resist. Updates 8(3): 131-146.

Kasparkova, J., M. Vojtiskova, G. Natile, and V. Brabec. (2008): *Unique properties of DNA interstrand cross-links of antitumor oxaliplatin and the effect of chirality of the carrier ligand*. Chemistry-A. European Journal 14: 1330-1341.

Dosud poslední kongresovou přednášku s názvem *DNA repair and recognition by HMGB1 protein of DNA modified by a new antitumor dinuclear Pt (II) complex* uvedla prof. J. Kašpárková na konferenci „Protein-Protein and Protein-Nucleic Acid Interactions“ v Chavy Chase, USA, v lednu 2010.

Prof. J. Kašpárková vede jednoho postgraduálního studenta v oboru Biofyzika. Přednáší Molekulární biofyziku (obor Biofyzika) a Molekulární biologii mutagenů (obor Molekulární biofyzika) na Přírodovědecké fakultě UP.

-red-, foto archiv prof. J. Kašpárkové

Prof. RNDr. Zdeněk Dvořák, Ph.D.

Přírodovědecká fakulta, Katedra buněčné biologie a genetiky

Obor: Biochemie

Vědecká a výzkumná specializace: metabolismus léčiv, lékové interakce, in vitro toxikologie

Prof. Z. Dvořák je autorem/spoluautorem 66 vědeckých publikací, z toho v zahraničí 58; citovanost: 355 dle WOS s vyloučením autocitací.

Významné publikace z posledních pěti let:

Pávek P. and Dvořák Z. (2008): *Xenobiotic-Induced Transcriptional Regulation of Xenobiotic Metabolizing Enzymes of the Cytochrome P450 Superfamily in Human Extrahepatic Tissues*. Curr Drug Metab 9(2):129-143.

Dvorak Z., Vrzal R., Henklova P., Jancova P., Anzenbacherova E., Maurel P., Svecova L., Pavek P., Ehrmann J., Havlik R., Bednar P., Lemr K., Ulrichova J. (2008): *JNK inhibitor SP600125 is a partial agonist of human aryl hydrocarbon receptor and induces CYP1A1 and CYP1A2 genes in primary human hepatocytes*. Biochem Pharmacol 75(2):580-588.

Monostory K., Pascussi J.M., Kobori L., Dvorak Z. (2009): *Hormonal regulation of CYP1A expression*. Drug Metab Rev 41(4):547-572.

Dosud poslední kongresovou přednáška na téma *New and unexpected potential of old drugs for interactions with regulatory pathways of cytochrome P450 enzymes* (Dvořák Z., Vrzal R., Pivnička J., Cvek B., Pávek P) zazněla na XXV. Xenobiochemickém symposiu v Mikulově v září 2009.

Prof. Z. Dvořák vede dva postgraduální studenty v oboru Biochemie. Přednáší Buněčnou biologii, Xenobiochemii a Moderní techniky studia buňky na Přírodovědecké fakultě UP. Vede Katedru buněčné biologie a genetiky; je vedoucím Laboratoře molekulární toxikologie a molekulární farmakologie.

-red-, foto archiv prof. Z. Dvořáka

Květnová produkce

Pedagogická fakulta

Finková, D., Růžičková, V., Stejskalová, K.: *Úvod do speciální pedagogiky osob se zrakovým postižením*. Vydáno na CD. Neprodejné

E-pedagogium III/2009. Odborný časopis. 240 s. Neprodejné

3. ročník konference studentské vědecké a umělecké odborné činnosti. Vydáno na CD. Neprodejné

Lékařská fakulta

Hrabálek, L.: *Degenerativní onemocnění páteře*. 1. vyd., 28 s. 30 Kč

Lichnovský, V., Malínský, J., Michalíková, Z.: *Přehled histologie člověka v obrazech, I. Díl*. Dotisk 2. nezměněného vyd., 154 s. 127 Kč

Filozofická fakulta

Krč, E., Caparós, A. M. M.: *Literatura Española I*. 1. vyd., 178 s. 160 Kč

Vychodilová, Z.: *Rossica Olomucensia. XLVIII, XX. Olomoucké dny rusistů*. 1. vyd., 450 s. 451 Kč

Vobořil, L. (ed.): *Rossica Olomucensia. Num.1, XLIX*. 100 s. 89 Kč

Voždová, M.: *Francouzský Vaudeville*. 1. vyd., 300 s. 199 Kč

Institut celoživotního vzdělávání (FF)

Špatenková, N.: *Gerontopsychologie*. Vydáno na CD. Neprodejné

Bartoňková, H., Cimbálníková L.: *Jak psát distanční text*. 1. vyd., 36 s. Neprodejné

Fakulta tělesné kultury

Dohnal, T. a kol.: *Tri dimenze pojmu rekreologie*. 1. vyd., 168 s. 170 Kč

Karásková, V.: *Pohybem k odvaze a zodpovědnosti – karty*. 1. vyd. Neprodejné

Karásková, V. a kol.: *A budeme si hrát*. 1. vyd., 66 s. Neprodejné

Hřivnová, M. a kol.: *Stěžejní aspekty výchovy ke zdraví*. 1. vyd., 152 s. Neprodejné

Kopecký, M.: *Zdravotní tělesná výchova*. 1. vyd., 110 s. Neprodejné

Přírodovědecká fakulta

Nezvalová, D.: *Assessing Science for Understanding*. 1. vyd., 82 s. Neprodejné

Nezvalová, D.: *European Dimension in Science Education*. 1. vyd., 94 s. Neprodejné

Lepil, O.: *Teorie a praxe tvorby výukových materiálů*. 1. vyd., 98 s. Neprodejné

Jeřábek, O., Bílek, M.: *Teorie a praxe tvorby didaktických testů*. 1. vyd., 92 s. Neprodejné

Jukl, M.: *Lineární algebra*. 2. uprav. vyd., 180 s. 207 Kč

Šmíd, P., Horváth, P., Hrabovský, M. (eds.): *Proceedings*. 1. vyd., 538 s. Neprodejné

Kubala, M.: *4. studentská konference mladých přírodovědců*. 1. vyd., 20 s. Neprodejné

Cyrilometodějská teologická fakulta

Opatrný, D.: *Studia Theologica* 40. 120s. 140 Kč

Právnícká fakulta
Černý, M.: *Acta Iuridica Olomucensis – Vol. IV (X), 2009. – No. 7*. 84 s. 178 Kč

Hrušáková, M. (ed.): *International and Comparative Law Review* 20 – 21/2008, 104 s. 154 Kč

Fakulta zdravotnických věd

Zlámal, J., Bellová, J.: *Manažerské účetnictví ve zdravotnictví*. 1. vyd., 106 s. 198 Kč

-věch-

Změna prodejní doby a uzavření prodejny skript a odborné literatury VUP

Upozorňujeme, že v termínech od 7. 6. – 9. 7. a od 16. 8. do 10. 9. bude prodejna skript, učebnic a odborné literatury Vydavatelství UP otevřena následovně: **pondělí – čtvrtek 9–12 hod., 13–15. 30 hod.; pátek 9–12 hod., 13–15 hod.** Ve dnech 12. 7. – 13. 8. bude v prodejně ZAVŘENO. Internetový obchod bude zajišťován bez omezení i v době uzavření prodejny.

-mif-

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost

-inzerce-

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Protipředsudkové workshopy pro žáky základních a středních škol se zaměřením na multikulturní výchovu, reg. č. CZ.1.07/1.2.00/14.0024

Řešitel: Univerzita Palackého v Olomouci, oddělení Kulturní antropologie v rámci Katedry sociologie a andragogiky, doba trvání: 3. 3. 2010 - 28. 2. 2013.

Hlavním cílem projektu je prevence předsudků a xenofobního způsobu uvažování a posílení tolerance k odlišnosti u žáků základních škol a středních škol. Nástrojem k dosažení tohoto cíle budou pětidílné workshopy, ve kterých budou žáci pod vedením dvojice lektorů – studentů oboru kulturní antropologie – formou zážitkové pedagogiky vedeni k pochopení rizik předsudků, xenofobie a rasismu, a naopak bude prezentován význam lidských práv a soužití odlišných sociálních a etnických skupin.

Projekt reaguje na aktuální problémy při předávání obsahů multikulturní výchovy, kdy převažuje využívání skupinové konceptualizace, která pracuje s charakteristikami (sice většinou pozitivními) a kulturními artefakty připisovanými jednotlivým kulturám. Tím ovšem dochází paradoxně k utvrzování stereotypního způsobu uvažování o druhých. Dalším problémem je to, že multikulturní výchova je na školách realizována většinou klasickou frontální metodou, kdy jsou podávány informace o jednotlivých kulturách nebo zemích původu cizinců. Naproti tomu mají být projektové workshopy realizovány formou zážitkové pedagogiky, která vychází z poznatků moderní pedagogiky, sociální psychologie a využívá některých technik alternativních vyučovacích směrů. Je prostředkem k rozvoji osobnosti, sociální komunikace, sociální inteligence a hodnotového systému dětí a mládeže.

Dalším cílem projektu je praktické vzdělávání pedagogických pracovníků vedoucí k získání kompetencí v oblasti výuky multikulturní výchovy. Předpokládaným výsledkem bude zvýšení kvality výuky multikulturní výchovy na základních a středních školách v Olomouckém, Zlínském a Moravskoslezském kraji. Prostředkem k dosažení tohoto cíle je přímá práce s pedagogy zajišťujícími výuku multikulturní výchovy, která bude realizována formou poradenství, možností naslechu na workshopech i mentorstvím při realizaci vlastních lekcí. Pedagogové obdrží unikátní výukové materiály, které dále využijí v rámci vlastní výuky po ukončení realizace projektu.

Kontakt: Mgr. Jaroslav Šotola, Ph.D., koordinátor projektu, jaroslav.sotola@upol.cz; www.protipredsdudkum.upol.cz

Tento projekt je spolufinancován evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky.

Oznámení + Pozvánky

Zúčastněte se Olomouckého půlmaratónu!

Univerzita Palackého se stala partnerem Olomouckého půlmaratónu – zbrusu nového závodu, jenž má ambice stát se prestižní běžeckou událostí, kterou se bude moci chlubit hanácká metropole, Olomoucký kraj i celá Česká republika. Zúčastnit se můžete v **sobotu 26. června 2010**.

V rámci prvního ročníku se kromě 1/2Maratónu uskuteční též závod na 10 km, rodinný běh na 4,5 km a doprovodný program na Horním náměstí.

Kontakt pro zájemce – dobrovolníky: Ondřej Martínek, pracovník oddělení komunikace UP, tel. 585 631 022, e-mail ondrej.martinek@upol.cz. Další informace viz www.olomouckypulmaraton.cz

Přednáškový večer Spolku lékařů v Olomouci

I. chirurgická klinika FNOL a LF UP ve spolupráci s Radiologickou klinikou, Onkologickou klinikou, Ústavem patologie a Mamma centrem Olomouc pořádají další z přednáškových večerů, na němž zazní např. přednášky *Pagetova choroba prsu, Současné trendy v patologii mléčné žlázy, Chirurgie prsu na I. chirurgické klinice FNOL* a další. Přednáškový večer se uskuteční **23. 6. v prostorách Teoretických ústavů LF UP od 16. hod.**

Děkanka Cyrilometodějské teologické fakulty UP vypisuje

výběrové řízení na obsazení míst

na Katedře křesťanské sociální práce

– **odborný asistent se zaměřením na teorie a metody sociální práce s rodinou, rodinnou politiku, sociologii rodiny** (úvazek 1,0) – zástup za rodičovskou dovolenou; nástup ihned; kvalifikační předpoklady: Ph.D. v oboru sociální práce (nebo probíhající doktorské studium); publikace v oboru; motivace k vědeckému růstu; praxe v oboru výhodou; identifikace s křesťanským profilem sociální práce.

– **odborný asistent se zaměřením na sociální práci v mezinárodním prostředí** (úvazek 1,0) – zástup za rodičovskou dovolenou; nástup ihned; kvalifikační předpoklady: Ph.D. v oboru sociální práce (nebo probíhající doktorské studium); publikace v oboru; motivace k vědeckému růstu; praxe v oboru výhodou; identifikace s křesťanským profilem sociální práce.

– **docent se zaměřením na teorie a metody sociální práce v sociálně vyloučených lokalitách** (úvazek 0,4); nástup: 1. 9. 2010 (jinak co nejdříve); kvalifikační předpoklady: habilitace v oboru sociální práce (nebo probíhající habilitační řízení); publikační aktivita v oboru; motivace k dalšímu vědeckému růstu; praxe v oboru výhodou; identifikace s křesťanským profilem sociální práce.

– **odborný asistent se zaměřením na metodologii výzkumu v sociální práci** (úvazek 1,0); nástup dle dohody (co nejdříve); kvalifikační předpoklady: Ph.D. v oboru sociální práce (nebo probíhající doktorské studium); publikace v oboru; motivace k vědeckému růstu; praxe v oboru výhodou; identifikace s křesťanským profilem sociální práce.

– **odborný asistent se zaměřením na sociální práci s osobami v krizových životních situacích a s osobami se sociálním handicapem** (úvazek 1,0); nástup dle dohody (co nejdříve); kvalifikační předpoklady: Ph.D. v oboru sociální práce (nebo probíhající doktorské studium); publikace v oboru; motivace k vědeckému růstu; praxe v oboru výhodou; identifikace s křesťanským profilem sociální práce.

Požadované doklady: přihláška do výběrového řízení s uvedením o jaké místo se žadatel uchází; strukturovaný životopis; notářsky ověřené doklady o dosaženém vzdělání; doklad o praxi v oboru; přehled publikační činnosti v oboru; doporučení.

Přihlášky do výběrového řízení s požadovanými doklady je nutno zaslat **do 10. 7. 2010** na adresu: Děkanát CMTF, Univerzitní 22, 771 11 Olomouc.

„Pomáháme pomáhat“

Studentky a studenti pomáhali v oblastech postižených povodněmi

Většina z nás sledovala květnové povodně pouze na stránkách novin a v televizním zpravodajství. Ti solidárnější zaslali DMS nebo materiální pomoc postiženým. Jiní se však do postižených oblastí vydali sami, aby pomohli tam, kde je třeba. Mezi ně patří i skupina studentů z Univerzity Palackého - L. Balarinová, J. Juráková, P. Šedivá, M. Kubínová, L. Kucharzyková a I. Sacký, kteří jsou sdruženi v iniciativě „Pomáháme pomáhat“ fungující pod Českým červeným křížem (ČČK) Olomouc – Řepčín.

„Pomáháme pomáhat v akci“

Pod vedením Lucie Balarinové, vedoucí projektu „Pomáháme pomáhat“ a členky Ústřední pohotovostní jednotky ČČK, která byla povolána na pomoc občanům, působili studenti v nejvíce postižených Troubkách a okolí od 18. do 24. 5. „Jako dobrovolníci jsme se podíleli na zřizování evakuačních středisek pro občany, zajišťovali zdravotnickou první pomoc, účastnili se psychosociálního šetření a speciální týmy v terénu poskytovaly lidem psychologickou první pomoc,“ říká Lucie Balarinová, studentka 4. ročníku Učitelství sociálních a zdravotních předmětů pro střední odborné školy na PdF UP.

Tým „Pomáháme pomáhat“ poskytl zdravotnickou první pomoc, která obnášela především ošetření drobných zranění, zhruba dvacítce občanů. Ve dvou případech dokonce stavy zraněných vyžadovaly transport do nemocnice. Hlavní náplní práce dobrovolníků byla ale v době, kdy opadla voda a lidé se vrátili domů, psychologická první pomoc. „Celkově jsme tuto pomoc poskytli asi třiceti lidem, z nichž tři museli být předáni do dlouhodobé odborné péče,“ dodává Lucie Balarinová.

Budoucí porodní asistentky zazářily na odborné konferenci

Ve Velké posluchárně Teoretických ústavů LF se 28. 5. uskutečnila odborná konference studentek porodní asistence, kterou pořádal Ústav společenských a sociálních věd a Ústav porodní asistence FZV UP ve spolupráci s Krajským sdružením porodních asistek Zlínského a Olomouckého kraje a pod záštitou děkanky FZV UP doc. Jany Marečkové Ph.D. Ústav společenských věd reprezentovala Ph.Dr. Danuška Tomanová, Csc., Ústav porodní asistence a Sdružení porodních asistek Olomouckého kraje Mgr. Věra Vránová, Ph.D., a Mgr. Ludmila Reslerová, Ph.D., a Sdružení porodních asistek Zlínského kraje Radmila Dorazilová, která se ujala také moderování celé akce.

Konference byla zaměřena na obhajobu a prezentace edukačních materiálů pro laickou a profesionální klientelu, přednášejícími byly studentky prezenční a kombinované formy studia, které prezentovaly vypracované edukační materiály ve formě brožur, letáků, plakátů nebo studijních skript určených pro širokou veřejnost. Účelem edukačních materiálů bylo zavést teoretické znalosti do praxe. Prezentované materiály publikum více než zaujaly a nejedno téma vyvolalo bouřlivou diskusi. Velký ohlas sklidily materiály Komunikace s nenarozeným dítětem, Chránění hráze při porodu nebo Epidurální analgezie. Výkony všech studentek byly nadmíru profesionální.

Posledním edukačním materiálem byla brožurka o Downově syndromu, po kterém následovalo poděkováním všem přítomným, organizátorům a garantům. Každý účastník si sebou odnesl certifikát o absolvování konference.

Lze doufat, že příští rok proběhne tato výjimečná konference znovu a obohatí účastníky informacemi, které bude možno využít ve studiu a hlavně v praxi.

D. Lesková, studentka 2. ročníku porodní asistence FZV, -red-

Devátý ročník soutěže Česká hlava: uzávěrka 30. června!

Pořadatelé vyhlásili již 9. ročník soutěže Česká hlava, nejprestižnějšího tuzemského ocenění pro vědce a techniky. Hlavní změnou oproti předchozím ročníkům je posunutí uzávěrky pro všechny kategorie na 30. 6.

Více informací na www.ceskahlava.cz.

Kromě Troubek pracovali studenti také v evakuačním středisku Tovačov, kde byli mezi zasaženými občany i rodiny s dětmi. Zde působily dvě studentky v pozici animátorek a připravovaly program pro evakuované děti. „V zaplavených domech moc dětí nezůstalo, ale ty, které jsme potkali, odměňovaly zase týmy malou sladkostí nebo plyšovou hračkou,“ doplňuje Lucie Balarinová.

Povodně loni a dnes

Pro Lucii Balarinovou se nejednalo o první setkání s velkou vodou. První zkušenosti nasbírala během loňských povodní na Novojičínku a Jesenicku, kde působila v terénu v týmu provádějícím psychologickou první pomoc. „V Troubkách jsem již tyto týmy vedla a zároveň působila jako vedoucí činnosti za Český červený kříž. Zásadním se pro mne stalo poznání, že lze v mimořádné situaci opravdu poskytnout koordinovanou pomoc neziskových organizací. Vidím to jako jeden z výsledků konference Víme o sobě Olomouc 2010, kde Vítězslav Vurst, B. Th., z humanitární organizace ADRA mj. řekl, že důležitost setkávání vidí ve vzájemném „oksichtění se“. Netušila jsem, jak rychle se to potvrdí v realu, a opravdu bylo příjemné na první koordinačních schůzce v Troubkách potkat lidi, o kterých víte, že chtějí pomáhat,“ popisuje své zkušenosti Lucie Balarinová.

Reakce lidí v zaplavených oblastech byly podle ní velmi individuální a jak sama říká – proces vyrovnání se se situací takového rázu ještě nějakou dobu potrvá a u některých se bude jednat o dlouhodobý boj. Jedná se o mimořádnou situaci na kterou se psychicky nelze dopředu nějak připravit.

10 hodin práce denně

Lidé, kteří potřebují pomoc, psychicky náročná práce, vsudy přítomné bahno – tak vypadal denní chléb studentů v Troubkách a okolí v době jejich působení v oblasti. Výjimkou nebyla ani desetihodinová „pracovní doba“. „Všechny dny byly jiné, protože se vycházelo z aktuálních potřeb občanů. Nelíšily se jen v brzkém vstávání, ranní a večerní účasti na koordinační schůzce humanitárních organizací, vedení týmu v terénu a pomáhaní tam, kde je potřeba. Vše završovalo večerní sepsání činnosti ČČK za konkrétní den a pozdní usínání s následným hlubokým spánkem,“ přibližuje práci týmu Lucie Balarinová a zároveň dodává: „Ráda bych touto cestou poděkovala všem týmům ČČK včetně „Pomáháme pomáhat“ a zúčastněným humani-

Koordinace týmu provádějící psychosociální šetření v terénu

Evakuační středisko Tovačov – členky Pomáháme pomáhat připravující aktivity pro evakuované děti

Průzkum

tárním organizacím za příjemnou spolupráci, stejně jako Integrovanému záchrannému systému.“
(Více o projektu Pomáháme pomáhat na www.pomahamepomahat.cz.)
O. Martínek, foto archiv ČČK

OHLÉDNUTÍ

Den Země 2010 – „Stateček“

Na základě spolupráce Katedry primární pedagogiky PdF UP v Olomouci s Centrem ekologických aktivit města Olomouce, o. p. s. (Sluňákov) připravili studenti oboru Učitelství pro mateřské školy a oboru Učitelství pro 1. stupeň základních škol Den Země pro děti ze základních a mateřských škol z Olomouce a okolí. Program plný zajímavých činností a zábavných her byl realizován na téma „Stateček“ a uskutečnil se v Botanické zahradě za areálem Rozária v Olomouci.

Den Země pro děti z mateřských škol se uskutečnil 16. 4. a pro děti z nižšího stupně základních škol o týden později. Děti z mateřských i základních škol na jednotlivých stanovištích očekávali studenti převlečení do kostýmů zvířat žijících a chovaných na statku a prostřednictvím zábavných her se snažili dětem přiblížit a zprostředkovat život na statku. Děti tak plnily aktivity a úkoly, jež vyžadovaly jejich pohybovou zdatnost a vytrvalost, ale především vzájemnou spolupráci.

Den Země byl pro děti poučným a příjemně stráveným dnem v přírodě a studenti si tak mohli vyzkoušet realizaci environmentální výchovy v praxi.

PhDr. V. Hrdličková, Ph.D., KPP, foto archiv katedry

„Z pohledu aplikací jsme na velmi vysoké úrovni. Můžeme se klidně srovnávat s VUT v Brně, ZČU v Plzni nebo VŠB-TU v Ostravě“ říká RNDr. Hana Matochová

V minulém čísle Žurnálu UP jsme vám představili Oddělení počítačových sítí Centra výpočetní techniky UP, jako druhé pracoviště CVT jsme si vybrali Oddělení vývoje aplikací, které vede RNDr. Hana Matochová. S ní a s jejími kolegy jsme se podívali na to, jaké aplikace oddělení spravuje, jaké je trápí problémy, ale i na to, jak si stojí UP z hlediska užívaných aplikací ve srovnání s jinými vysokými školami u nás.

Aplikace – denní chléb studentů i zaměstnanců

Oddělení vývoje aplikací se primárně zabývá vývojem vlastních aplikací a integrací nakoupeného aplikačního softwaru v oblasti studia, ekonomické činnosti či stravovacího systému do jednotného informačního systému univerzity (STAG, SAP, Courseware...). Pracovníci Oddělení vývoje aplikací budují také rozhraní mezi jednotlivými aplikacemi a portálem UP „Vytvíjíme ale i speciální programy podle požadavků fakult či jejich částí. V současné době například programujeme aplikaci pro Akademik sport centrum, přes kterou se mohou studenti i zaměstnanci hlásit do jednotlivých sportovních programů přes internet,“ dodává RNDr. Hana Matochová. V současné době je jedním z velkých projektů oddělení také zavádění elektronické spisové služby v rámci UP. „Potřeba této služby souvisí se zavedením tzv. datových schránek. Spisová služba totiž zajistí, aby se doručené papírové či elektronické dokumenty dále distribuovaly v elektronické podobě a stávaly se součástí elektronických spisů. Na nás je, abychom mj. vytvořili workflow této služby, jakési cestičky, jež bude tato aplikace využívat,“ upřesňuje RNDr. Matochová.

Aktuálně se oddělení podílí rovněž na redesignu portálu UP, zkvalitňování služby courseware či na implementaci systému Odevzdej.cz do portálu STAGu a dalších systémů na podporu vzdělávání (např. LMS Unifor pro e-learning).

Na podzim se změnil systém přihlašování do portálu

Jednou z plánovaných změn, která se dotkne všech uživatelů univerzitní sítě, je plánovaná změna systému přihlašování do jednotlivých aplikací v rámci portálu UP. „Nově vytvořená Komise pro IT se shodla na potřebě změnit stávající systém hesel, která užívají studenti i zaměstnanci UP pro přihlášení do portálu UP nebo do mailu. S novým akademickým rokem si budou tedy muset uživatelé svá hesla změnit podle daných pravidel, jako je např. určitý počet znaků. Kvůli bezpečnosti je budou muset navíc každého půl roku měnit,“ říká Ing. Jiří Doleček, pracovník Oddělení vývoje aplikací. Bohužel se tato nepopulární změna dotkne všech uživatelů. „Je nám jasné, že to způsobí velkou nevoli u studentů i zaměstnanců, ale zavádíme toto opatření na základě rozhodnutí komise IT, která si toto rozhodnutí musí u studentů a zaměstnanců obhájit,“ dodává Ing. Doleček. Celé oddělení se pak shoduje na tom, že právě Komise pro IT, respektive post

prorektora pro informatiku byl na univerzitě potřeba. „Často jsme se neměli o koho opřít při prosazování změn týkajících se aplikací a změn v informačním systému UP celkově. Nyní to vypadá, že by se mohly věci změnit k lepšímu,“ doufá RNDr. Matochová.

Systém studijní agendy je kritizován stále. Zbytečně.

STAG – jedno z mála věčných a vděčných témat kritiky mezi studenty i pedagogy UP. Alespoň tak jej mnoho z nás vidí. „Ukazuje se, že většina kritiky je naprosto neoprávněná. Většinou plyne z nedorozumění či vlastní neinformovanosti, což uznávají i sami kritici poté, co se na jejich „problém“ se STAGem podíváme,“ myslí si Mgr. Kateřina Rašková, pracovnice oddělení. A jak se shodují pracovníci Oddělení vývoje aplikací, mnozí si myslí, že mohou portál či STAG ovládat naprosto intuitivně. „Bohužel se jedná o složité systémy, i proto děláme pravidelná školení práce se STAGem, i proto jsou všude návody, nápovědy či často kladené otázky. Přesto máme pocit, že je někteří vůbec nečtou a i s triviálními záležitostmi se obrací až na nás. Přitom by se k nám tyto dotazy vůbec neměly dostávat,“ říká Ing. Doleček. „Dokonce jsem natočil videonávod, jak vyplňovat elektronickou přihlášku. Vymyslel jsem si fiktivní postavu Jana Nováka i fiktivní údaje v přihlášce. Najednou se ale objevila spousta studentů, kteří měli s vyplňováním přihlášky problémy. Ukázalo se, že do svých přihlášek vyplňovali údaje fiktivního Jana Nováka,“ uzavírá s úsměvem Ing. Doleček.

Z hlediska aplikací je na tom UP nadstandardně

Aplikací, které využívá univerzitní informační systém, jsou dnes desítky. Na jedné straně stojí ty páteřní jako již zmiňovaný STAG nebo SAP (správa ekonomické agendy), na druhé straně aplikace dílčí či vyvíjené na míru potřebám pracovišť UP. „V porovnání s ostatními vysokými školami si stojíme více než dobře. Z pohledu aplikací jsme na vysoké úrovni, můžeme se klidně srovnávat s VUT v Brně, Univerzitou v Plzni nebo VŠB-TU v Ostravě. Dokonce jiným školám pomáháme se zaváděním u nás již fungujících systémů. Takovým příkladem jsou menší vysoké školy jako UTB ve Zlíně nebo JAMU,“ vypočítává RNDr. Matochová a dodává: „Přitom máme na rozdíl od ostatních škol daleko méně zaměstnanců, kteří se o tyto aplikace starají.“

O. Martínek

Vypnutí původního portálu a „Modrých stránek STAGu“

V roce 2009 byl proveden přechod na nejnovější verzi portálového prostředí univerzitního informačního systému. Téměř roční práce na přípravě nového prostředí se pro běžného uživatele projevila pouze částečně změnou navigací, tedy vzhledem úvodní stránky a drobnou změnou v proklikání ke svým oblíbeným aplikacím. Byla zachována plná funkcionálnost původního portálu a současně byly rozšířeny a aktualizovány některé moduly aplikací, např. studijní agendy, facility managementu (FaMa) a další. Z původního portálu nebylo možné provést automatizované převody všech dat. Z těchto důvodů bylo dohodnuto prodloužení provozování starého portálu po nezbytně nutnou dobu (dříve bylo možné přejít na starý portál odkazem na novém portálu v současné době je starý portál provozován pouze pro úzký okruh uživatelů na speciální adrese). Nyní již není možné provozovat původní portál z licenčních i technických důvodů. Tento stav byl projednán na celouniverzitní komisi pro informační technologie, která odsouhlasila **vypnutí původního portálu k 1. 7. 2010**.

Obdobná situace je u webového přístupu ke studijní agendě STAG. **Staré webové stránky STAGu (tzv. „Modré stránky“) budou od 1. 8. 2010 vypnuty** (vývojáři STAGu již nepodporují staré webové rozhraní). Uživatelé o tomto kroku budou informováni i na úvodní stránce rozbočovače „Modrých stránek“. Vypnutí Modrých stránek schválila opět komise IT a byla o tom informována i Pedagogická komise UP. Všechny úlohy těchto webových stránek byly přeprogramovány a umístěny na Portál UP. Výjimkou je jen jedna úloha „Přehledové informace o přijímacím řízení“, která bude kompletně přeprogramována do webové služby a umístěna na Portálu UP na závěr přijímacího řízení. Tedy 1. 8. 2010 bude odstraněn odkaz na „Modré stránky“ v pravé nabídce úvodní stránky portálu (tedy z nabídky „Externí odkazy“).

Důsledkem tohoto kroku bude, že přístup k funkcím studijní agendy bude nadále pro studenty a pedagogy pouze v prostředí portálu. Samozřejmě pro profesní pracovníky zůstane k dispozici klient STAGu využívaný studijními referentkami a na katedrách.

Mgr. K. Rašková, RNDr. F. Zedník, CVT

Srážka s knihou

Při nedávné návštěvě Knihovny UP jsem učinil zajímavý objev, se kterým bych se rád podělil s dalšími potenciálními klienty tohoto zařízení. Většina knih v Knihovně UP je ve vynikajícím stavu. Některé se zdají být dokonce čtenářem netknuté. U knih, které byly vydány před pěti i více lety, je to velmi podezřelé. Rozhodl jsem se, že tomu přijdu na kloub. Vytipoval jsem si vhodnou ekonomickou publikaci, která by mi mohla přinést nějaký užitek v mém zaměstnání, a rozhodl se ji vypůjčit k večernímu prostudování. Nechci zde popisovat celou zdlouhavou diskusi, která poté následovala s jinak milými dámami u výpůjční přepážky. Popíšu jen výsledek, ke kterému jsme se dobrali. Tato kniha je určena pouze pro prezenční výpůjčku do studovny a podle Knihovního řádu může opustit budovu jen v rukou pedagoga UP, a to na max. sedm dnů. Nepedagogičtí zaměstnanci a studenti mohou tuto knihu studovat pouze v budově knihovny. Tedy překom-pilováno do reality to znamená následující. Zaměstnanci a studenti kombinovaného studia mají své rodiny, studují při zaměstnání. Nemají tedy časový prostor pro vysedávání ve studovnách, a jsou tím vyloučeni z řad klientů Knihovny UP. Tak toto je to tajemství vynikajícího technického stavu knižního fondu Knihovny UP. Nepůjčme, aby knihy dlouho vydržely. Kdo chce číst, ať čte, ale v naší pracovní době a pod naším odborným dohledem. K tomu nám dopomáhej hlavní norma UP č. B1-06/4-H-N.

Dovolil bych si navrhnout ke všeobecné diskusi změnu Knihovního řádu. Proč neumožnit u knih určených primárně k prezenční výpůjčce jejich absenční výpůjčení alespoň na jeden až dva dny, a to přinejmenším studentům kombinované formy studia a všem zaměstnancům UP? Knihy, které nikdo nečte, jsou totiž v podstatě k ničemu.

Děkuji za zvážení.

Mgr. L. Jurásek,
vedoucí Útvaru ekonomického a IT, SKM UP

Ad: Terminologický problém a Nadhled (Žurnál č. 28)

Od samotného počátku se zájmem sleduji vývoj „kauzy“ blahopřejného dopisu „emeritnímu“ prof. Kolaříkovi. Když se točilo kolo dějin, nebyl jsem ani v exilu, ani na univerzitě, hrdě jsem nosil trikolóru v 7.E olomoucké ZŠ Heyrovského, a přesto bych rád něco poznamenal. Jediní, kdo projevíli žádoucí nadhled, jsou v mých očích prof. Kolařík – způsobem, jakým se k dopisu prof. Fialové vyjádřil, a prof. Fialová – tím, že se nenechala vyprovokovat k handrkování. Na rozdíl ode mne – opravdu mi vadí, když má Dr. Ivona Večeřová zapotřebí domnívat se, že emigranti odcházeli do NSR ze zistných důvodů kvůli „řadě výhod“, a když M. Poláček považuje za nutné zmiňovat o cílové destinaci emigrace germanistky, že se jedná o stát, který stál za rozpoutáním dvou světových válek. Takové nemístné poznámky svědčí o všem jiném než o nadhledu.

Mgr. R. Malý, Ph.D., Katedra bohemistiky FF UP

Přečetli jsem za vás

(...) Obecně je ale potřeba velmi pečlivě dbát na to, aby excesivní tlak na produkci průmyslových inovací nenarušil hlavní misi univerzit, tedy kultivaci a rozvoj intelektu, odborného rozhledu a hloubky chápání souvislostí u jejich studentů (jakkoliv je zkušenost s praktickým využitím výsledků nepochybně obohacující a žádoucí). Ještě významnější je péče o to, aby přílišný důraz na „proprietarizaci“ výsledků vědy nenarušil rozvoj vědy jako takové, zejména základního výzkumu, kde otevřená komunikace postupů a výsledků je základním principem, bez něhož si ji těžko představit. (...)

In: „Mají se z univerzit stát pouze hráči ekonomického rozvoje?“ Přednáška rektora UK prof. Václava Hampla na Evropském fóru vědy a techniky 2010, zdroj: <http://iforum.cuni.cz/>

„Můj sen je pískat na paralympiádě ...“

Mgr. Jakub Válek je vyučujícím na Fakultě tělesné kultury UP, a není proto příliš překvapivé, že jeho koničky se týkají hlavně sportu. Přesto se dá říct, že jeho největší koníček je výjimečný a v naší zemi ojedinělý. Mezinárodní licenci rozhodčího basketbalu vozíčkářů mají totiž v České republice jen dva lidé. Jedním z nich je právě Jakub Válek.

Jak jste se k rozhodování dostal?

Mám basketbal v rodině. Tatínek byl dlouholetý ligový i reprezentační trenér, také bratr je trenérem basketbalu. Basketbal jsem začal pískat už v osmdesátých letech a dělal jsem to asi šest let. Po revoluci jsem začal pískat basketbal na vozíku – trochu partyzánsky, protože to u nás v té době nikdo neuměl. V současné době jsme tři rozhodčí ve střední Evropě, kteří pískáme basketbal na vozíku na mezinárodní úrovni. Jsme dva Češi a jeden Polák. Mezinárodní licenci jsem získal před devíti lety. Ligové zápasy pískám už nějakých osmnáct let, ale ty mezinárodní, jako jsou poháry nebo Mistrovství Evropy, pískám od roku 2001.

Jak se liší pískání basketbalu „normálních“ hráčů a hráčů na vozíku?

Termín normální a nenormální hráči bych raději vůbec nepoužíval. Basketbal se označuje jako basketbal chodících či running basketball, někteří lidé jsou na to dost hákliví. Jinak pravidla jsou z devadesáti procent stejná. Je tam jen upraven dribling. Na každé dva záběry rukou na obruč kóla si hráč musí aspoň jednou bouchnout o zem nebo přihrát či vystřílet na koš. Fauly se dělají samozřejmě hlavně vozíčkama. Hráči do sebe v podstatě neustále vráží, blokují nebo se cloní. Rozhodčí hodnotí, co je povolené a co je nepovolené, kdo byl na daném místě dřív a v dovoleném postavení apod. Když jsem začal pískat basketbal vozíčkářů, zdálo se mi, že je to mnohem jednodušší než klasický basketbal, protože je to pomalejší, nemusí se tolik běhat, těch faulů není tolik a celkově je to pomalejší. Když do toho člověk ale pronikne hlouběji a začne sledovat třeba tzv. „paths“, tedy kdo a kde je odpovědný za srážku, tak zjistí, že je to na pískání naopak těžší. Fauly jsou úplně odlišné od klasického basketbalu a člověk musí pískat hodně let, aby získal zkušenosti jak ty situace posuzovat.

Mgr. Jakub Válek (vlevo) jako rozhodčí na Mistrovství Evropy v Paříži v roce 2005

Rozhodčí je dost nevděčná role, alespoň v jiných sportech, jako je třeba fotbal. Hráči na rozhodčí často nadávají, někdy i přímo ve hře. Je to stejné i v basketbalu vozíčkářů?

V klasickém basketbalu, který hráči hrají za peníze, emoce samozřejmě jsou. Naopak v basketbalu vozíčkářů se u nás nepohybují v podstatě žádné peníze. V naší republice jsou jen tři kluby a fungují jen dva, které hrají společnou ligu s Rakouskem. Je to u nás taková jedna velká parta. Já znám velmi dobře osobně všechny naše hráče a oni znají mě. Od vidění se znám i s hráči po celé Evropě. Celá ta společnost

je úplně jiná než v profesionálním sportu, hráči, rozhodčí i funkcionáři spolu tráví volný čas na turnajích, normálně se spolu baví, a to by v profesionálním sportu nefungovalo. U nás je takových osm hráčů, kteří se tímto sportem dokonce i živí, ale ti hrají 1. ligu v Německu, Itálii nebo Francii, což jsou mnohem lépe placené soutěže. Nejlepší český hráč v současnosti hraje například za Galatasaray Istanbul. U těch jižních národů ty emoce jsou. Když pískám v Itálii, ve Španělsku nebo v Turecku, tak je to úplně něco jiného než tady ve střední Evropě.

Jak se vyrovnáváte s tím, když uděláte nějaké špatné rozhodnutí a jeden tým poškodíte?

V basketbalu je ta výhoda, že člověk píská co deset patnáct vteřin. Jedno rozhodnutí nemůže vůbec ovlivnit výsledek utkání. Tedy může, samozřejmě, když je utkání vyrovnané, ale ne tolik jako třeba ve fotbale, kde jedním písknutím úplně otočíte zápas. Rozhodčí dělá chyby a hráči udělají na hřišti těch chyb patnáctkrát tolik. Člověk na to prostě nesmí myslet. Když udělá špatné rozhodnutí a už při zápase se jim v hlavě zaobírá, začne dělat další a další chyby. Lepší je to úplně vypustit z hlavy a soustředit se na utkání.

Hodnotí se nějak vaše výkony po zápase?

Na mezinárodní úrovni jsou na každém zápase komisaři, kteří hodnotí každé utkání. Rozebírá se to třeba půl hodiny. Když někdo dělá moc chyb, tak nemá šanci pískat těžší utkání play off nebo o medaile.

Na jaký zápas nejraději vzpomínáte?

Určitě na Mistrovství Evropy v Paříži v roce 2005. To byl krásný čtrnáctidenní zážitek a pískal jsem semifinále, což bylo moje nejdůležitější utkání. To bylo pro mě vlastně svým způsobem potvrzení, že už v tom pískání něco umím. Také rád vzpomínám na finále poháru ve španělském Vigu, kde hráli domácí proti jednomu italskému klubu a tam jsem zazil to, co tady člověk nezažije. Plná hala diváků, povzbuzování, fandění. U nás chodí diváci jen na nejlepší týmy jako je Nymburk, Prostějov a Nový Jičín, jinak se na utkání tolik nechodí. Na vozíčkáře chodí většinou rodinní příslušníci, známí a kamarádi hráčů. Když jsem pak odletěl ze Španělska, díval jsem se do novin a tam se na třech stranách rozebíral basketbal na vozíku. Zkrátka je to tam úplně jiná atmosféra a mentalita než u nás.

Co chybí našemu basketbalu vozíčkářů, aby byl tak populární jako v jižních zemích?

U nás je obecně sport číslo jedna fotbal, pak hokej a basketbal je až na nějakém čtvrtém, pátém místě, nikdy

nebude tak populární jako v USA nebo jižní Evropě. Basketbal na vozíku má však jednu výhodu – je to na světě nejpobudnější sport vozíčkářů. Fotbal se hrát nedá, ale nastává velký rozmach sledge hokeje. Naši hokejisté se dostali na paralympiádu, místo jednoho týmu jich tu máme šest. Basketbal u nás hraje neustále jen jedna úzká parta lidí. U nás člověk po úraze, po absolvování rehabilitace, většinou skončí doma u televize nebo u počítače a nechá se obsluhovat svým okolím. Málolokterý postižený má chuť chodit se svým handicapem někam ven. Sport stojí i finance, protože kluby nemají na to, aby jim platily dojíždění. Tím pádem je u nás hráčská základna strašně slabá. Okolo basketbalu se pohybuje zhruba čtyřicet hráčů už deset patnáct let. Mnoho z nich dělá i nějaký další sport. Popularizace tu existuje, vydávají se časopisy, ale všechno je to o penězích. Třeba v Itálii, kde hrají ti nejlepší hráči z celé Evropy, chodí na ligové zápasy davy diváků. Kluby si mohou hráče koupit a platit je. Pro hráče je to jejich zaměstnání. V České republice je to koníček, kdy se člověk musí rozhodnout sám, jestli chce sportovat, nebo dělat něco jiného.

Co byste chtěl v rozhodcovském řemesle ještě dokázat?

U rozhodčích v basketbalu vozíčkářů našťastí nehraje tolik roli věk. Člověk si může splnit své cíle klidně i v padesáti, což v klasickém basketbale není možné. Problém je v systému mezinárodní basketbalové federace. Všechny velké sportovní akce, jako jsou mistrovství a poháry, jsou organizovány tak, aby to stálo co nejméně peněz. Každá národní federace nebo klub si platí svého rozhodčího. Já jezdím do Rakouska, protože tam rozhodčího s mezinárodní licenci nemají, ale jinak je ta šance pískat někde v zahraničí poměrně malá. Samozřejmě můj cíl je pískat paralympijské hry, ale je to poměrně nereálné. Když tam budou týmy z Anglie a z USA, tak tam budou mít rozhodčí z těchto zemí. Případně tam pozvou i rozhodčí z neutrálních zemí, ale z těch, co jsou blízko. Bylo velké překvapení, když můj kolega měl pískat na hrách v Pekingu před dvěma lety, jenže se mu narodilo dítě, takže tam nejel a další možnost asi nedostane. Velká šance by byla leda tehdy, kdyby byly OH a tudíž i paralympijské hry v Praze nebo aspoň někde ve střední Evropě, ale to není s ohledem na současnou ekonomickou situaci moc reálné.

Ptal se T. Chalupa, foto archiv Mgr. J. Válka

In Memoriam: PhDr. Lubomír Homola

Patnáctého května nás ve věku 81 let opustil náš přítel a kolega Lubomír Homola. Mnoho let pracoval jako vyučující tělesné výchovy na Univerzitě Palackého. Dělal to, co měl rád – učil ostatní vášni ke sportu. Jeho žáci ho měli velmi rádi. Osobně jsem ho poznal na podzim roku 2005. Setkávali jsme se každou středu v 19.30 ve Sportovní hale univerzity blízko zimního stadionu. Hrál jsem a stále hraji basketbal. Byl jsem a stále jsem cizincem. Když jsme se poznali, mluvil jsem velmi špatně česky, téměř jako dnes, přesto jsme spolu hodně mluvili. Každý týden jsem se snažil naučit nová česká slova, která se vztahovala ke sportu, abych s ním mohl lépe mluvit. A každou středu tam byl. Se svým vzhledem moudrého trenéra, se svými sportovními botami, žlutým tričkem a zelenými kratochy. Organizoval týmy, koordinoval lidi a později rozhodoval zápas po celé dvě hodiny, které jsme tam hráli. Vždy pozorný, srdečný, respektující mladé lidi. Překvapovalo mě, jak dokázal ve svých 80 letech tolik běhat a mít atletickou postavu. Nikdy si nestěžoval. Pokud některý týden nepřišel, tak proto, že lyžoval, což byl jeho oblíbený sport. Obdivoval jsem ho. Měl jsem ho velmi rád a respektoval jsem ho.

Nyní, každou středu v 19.30 mi bude chybět. Už nebude na hřišti. Nebo snad ano. V každém koši, v každém zvuku balónu, v každé přihrávce. Vždy, když si vzpomene, bude tam, běhat z jedné strany na druhou, pozorovat a starat se o sportovce. Jak to měl vždycky rád.

Odpočívaj v pokoji, amigo.

Mgr. D. Esparza, Ph.D., odborný asistent, Katedra romanistiky FF

Upozornění redakce

Upozorňujeme, že poslední číslo Žurnálu UP (30) v tomto akademickém roce vyjde 2. 7. (uzávěrka 28. 6.).

Žurnál UP, týdeník. Vydává Univerzita Palackého v Olomouci, Křížkovského 8, 771 47 OLMOUC, IČO 61989592. Redakce: tel. 585 631 781, 585 631 782, fax 585 222 731, e-mail: velena.mazochova@upol.cz, milada.hronova@upol.cz, http://www.zurnal.upol.cz. Roč. 19, 2009/2010. Odpovědná redaktorka V. Mazochová. Výkonná redaktorka M. Hronová. Jazyková úprava T. Chalupa, O. Martinek. Technická redakce M. Cyrová. Členové redakční rady: T. Opatrný (předseda), L. Bartková, M. Cajthaml, F. Dienstbier, J. Fiala, V. Karásková, M. Kolář, M. Malacká, V. Mihál, P. Neumeister, L. Špirudová, P. Urbásek. MK ČR E 12524. Tiskne Polygrafické středisko Vydavatelství UP. Uzávěrka 14. 6. 2010. Vychází 18. 6. 2010. Uzávěrka příštího čísla 28. 6. 2010. Podávání novinových zásilek povoleno Českou poštou, s. p., Odštěpným závodem Severní Morava, čj.: 3185/95-P/1 ze dne 21. 11. 1995.